

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług w zakresie terapii zajęciowej**
Oznaczenie kwalifikacji: **Z.09**
Wersja arkusza: **X**

Z.09-X-19.06
Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2019
CZĘŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer PESEL*,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Warunkiem niezbędnym dla komunikacji interpersonalnej werbalnej jest

- A. bezpośredni osobisty kontakt nadawcy i odbiorcy.
- B. intonacja i gestykulacja zgodna z treścią komunikatu.
- C. możliwość śledzenia mimiki twarzy nadawcy przez odbiorcę.
- D. rozumienie nadawanych dźwięków lub symboli przez odbiorcę.

Zadanie 2.

Podopieczny powiedział: *Nie chcę jechać na tę wycieczkę, ponieważ ostatnio gorzej się czuję i nie jestem w stanie dużo chodzić.* Która wypowiedź terapeuty jest parafrazą do komunikatu podopiecznego?

- A. *Proszę mi wyjaśnić, jakie trudności odczuwa Pan podczas chodzenia.*
- B. *Proszę się nie martwić, na tej wycieczce nie będzie trzeba dużo chodzić.*
- C. *Czemu Pan narzeka? Z Pana kondycją nie jest tak źle, a ruch to zdrowie.*
- D. *Rozumiem, że nie chce Pan jechać na wycieczkę z powodu spadku kondycji.*

Zadanie 3.

Która z wypowiedzi terapeuty spełnia warunki konstruktywnej informacji zwrotnej w stosunku do podopiecznego, używającego słów wulgarnych wobec innych?

- A. *Pan przeklina cały czas, to denerwuje pozostałych uczestników zajęć. Dlaczego Pan zachowuje się tak niegrzecznie?*
- B. *Proszę nie przeklinać. Jeśli nie zmieni Pan swojego zachowania, proszę już więcej nie przychodzić do mnie na zajęcia.*
- C. *Obraża Pan inne osoby, uważam, że to psuje atmosferę na zajęciach. Proszę przestać używać wulgarnych słów.*
- D. *Jest Pan arogancki wobec innych ludzi i przeszkadza Pan w prowadzeniu zajęć. Proszę więcej nie przychodzić.*

Zadanie 4.

Który rodzaj bariery komunikacyjnej stanowi wypowiedź: *Gdyby Pan się bardziej postarał, już dawno umiałby Pan sam skorzystać z toalety?*

- A. Ocenianie.
- B. Ignorowanie.
- C. Aprobowanie.
- D. Rozkazywanie.

Zadanie 5.

Podopieczny domu pomocy społecznej po raz kolejny bezpodstawnie narzeka na pracę personelu placówki. Asertywna odpowiedź na tę krytykę powinna brzmieć:

- A. *Bardzo przepraszam za niedogodności, które Pana spotkały. Nasi pracownicy to też ludzie i czasami zdarzają im się błędy.*
- B. *Uważam, że nie ma Pan racji. Może gdyby bardziej się Pan zaangażował, łatwiej byłoby nam współpracować.*
- C. *Przykro mi, że nie jest Pan zadowolony i czuje się urażony. Może rozważy Pan zmianę placówki?*
- D. *Nie zgadzam się z Pana opinią. Uważam, że pracownicy rzetelnie wykonują swoje obowiązki.*

Zadanie 6.

Podopieczna z otyłością regularnie opuszcza zajęcia gimnastyki ogólnej mimo, że wyraziła na nie zgodę w indywidualnym planie wspierająco-aktywizującym. Terapeuta nie naciska jej na uczestnictwo w nich, zobowiązując jednocześnie do częstszego udziału w warsztatach choreoterapii. Proponuje strategię rozwiązywania konfliktu nazwaną

- A. kompromisem.
- B. rywalizacją.
- C. unikaniem.
- D. uleganiem.

Zadanie 7.

Etap poszukiwania rozwiązań w negocjacjach pomiędzy stronami powinien skupić się przede wszystkim na

- A. zamianie stanowisk na interesy.
- B. formułowaniu różnych pomysłów.
- C. ocenie zaproponowanych pomysłów.
- D. jasnym określeniu przedmiotu sporu.

Zadanie 8.

Sposobem wyrażania empatii w formie werbalnej i niewerbalnej wobec rodziny pacjenta przebywającego w hospicjum powinna być przede wszystkim technika

- A. potakiwania.
- B. parafrazowania.
- C. odzwierciedlania.
- D. dowartościowania.

Zadanie 9.

Nowo zatrudniony terapeuta uzyska informację o zalecanych metodach, technikach i formach pracy terapeutycznej z podopiecznym domu pomocy społecznej

- A. ze statutu instytucji.
- B. z wywiadu środowiskowego.
- C. z indywidualnego planu wsparcia mieszkańca.
- D. z orzeczenia o stopniu niepełnosprawności podopiecznego.

Zadanie 10.

Terapeuta w trakcie wywiadu z podopiecznym stosuje pytania otwarte, aby

- A. uporządkować tok wypowiedzi podopiecznego.
- B. nakłonić podopiecznego do rozbudowania odpowiedzi.
- C. naprowadzić podopiecznego na oczekiwaną odpowiedź.
- D. uzasadnić podopiecznemu powód zadania wskazanych pytań.

Zadanie 11.

Terapeuta prowadzi obserwację podopiecznego w kierunku autyzmu. Na którą grupę zaburzeń powinien zwrócić uwagę w pierwszej kolejności?

- A. Trudności w komunikacji, utrudnione interakcje społeczne, stereotypowe wzory zachowań.
- B. Trudności w zakresie motoryki małej, wzmożoną męczliwość, zaburzenia poznawcze.
- C. Nadaktywność motoryczną, impulsywność, niemożność skoncentrowania uwagi.
- D. Oczopląs, mowę skandowaną, drżenia zamiarowe.

Zadanie 12.

Pacjent oddziału psychiatrycznego od dwóch tygodni codziennie zgłasza terapeutce, że czuje ulatniający się gaz, pomimo braku instalacji gazowej w budynku. Występuje u niego zaburzenie o charakterze

- A. urojeń.
- B. amnezji.
- C. halucynacji.
- D. konfabulacji.

Zadanie 13.

Terapeuta zaobserwował u podopiecznego domu pomocy społecznej problemy z zapinaniem guzików spowodowane dołokciowym odchyleniem palców i ich zniekształceniem w postaci *labędziej szyi*, co wskazuje na zmiany typowe dla

- A. choroby Parkinsona.
- B. stwardnienia rozsianego.
- C. dystrofii mięśniowej Duchenne'a.
- D. reumatoidalnego zapalenia stawów.

Zadanie 14.

Podopieczny zgłasza wzmożone pragnienie i suchość w ustach jako skutek uboczny przyjmowanych leków przeciwdepresyjnych. Którą potrzebę wg Masłowa należy umożliwić mu zaspokoić w pierwszej kolejności?

- A. Fizjologiczną.
- B. Samorealizacji.
- C. Przynależności.
- D. Bezpieczeństwa.

Zadanie 15.

Podopieczny oddziału ortopedycznego po wypadku komunikacyjnym przystosowuje się do przemieszczania na wózku inwalidzkim. Którą grupę barier należy w pierwszej kolejności usunąć z jego środowiska dla umożliwienia mu samodzielności w czynnościach samoobsługowych?

- A. Społecznych.
- B. Kulturowych.
- C. Edukacyjnych.
- D. Architektonicznych.

Zadanie 16.

Terapeuta przygotowuje grupę reprezentantów środowiskowego domu samopomocy do zawodów sportowych. 24-letnia podopieczna z zespołem Downa i znaczną krótkowzrocznością wykazuje dużą nadpobudliwość i zgłasza chęć aktywności fizycznej. Do której dyscypliny sportowej terapeuta powinien zaproponować jej przygotowania?

- A. Turnieju boules.
- B. Biegów przełajowych.
- C. Zawodów pływackich.
- D. Akrobacji na trampolinach.

Zadanie 17.

W procesie diagnozowania określenie problemów, potrzeb i możliwości podopiecznego wynikających ze skutków mózgowego porażenia dziecięcego to czynność, która

- A. następuje bezpośrednio po etapie zbierania danych z wywiadów, obserwacji i analizy dokumentacji.
- B. poprzedza etap zbierania danych z wywiadów, obserwacji i analizy dokumentacji.
- C. poprzedza nawiązanie kontaktu terapeutycznego z podopiecznym.
- D. następuje po wyznaczeniu celów terapeutycznych.

Zadanie 18.

U pacjenta skierowanego na oddział psychiatryczny w celu diagnostyki zaburzeń nastroju terapeuta zaobserwował mimowolne ruchy płaśawicze. Wskazują one na zaburzenia

- A. neurologiczne właściwe dla zespołu Tourette'a.
- B. motoryki dużej w rozwoju choroby Huntingtona.
- C. motoryki małej w chorobie Parkinsona.
- D. rozwojowe w zespole Retta.

Zadanie 19.

W celu doskonalenia u podopiecznego precyzji chwytu, myślenia logicznego i koncentracji uwagi, terapeuta powinien zastosować zajęcia polegające na

- A. odciskaniu dłoni.
- B. rysowaniu świecą.
- C. składaniu origami.
- D. malowaniu palcami.

Zadanie 20.

Terapia reminiscencyjna obejmuje

- A. stworzenie przyjaznego otoczenia dzięki zniesieniu barier architektonicznych.
- B. wywołanie wspomnień dzięki stymulującym materiałom.
- C. pobudzanie prawidłowych zachowań społecznych.
- D. trening orientacji w przestrzeni.

Zadanie 21.

Uczestnik warsztatów terapii zajęciowej jest osobą ulegającą wpływom innych, niepewną w wyrażaniu własnych poglądów, podatną na wykorzystywanie przez innych uczestników warsztatów. Terapeuta powinien zaproponować tej osobie trening

- A. rozwiązywania konfliktów.
- B. radzenia sobie ze stresem.
- C. zachowania asertywnego.
- D. aktywnego słuchania.

Zadanie 22.

W zaleceniach rehabilitanta dla podopiecznego po operacji stawu biodrowego znajdują się zapisy o konieczności unikania zgięcia w stawie biodrowym pod kątem powyżej 90°. Terapeuta zajęciowy zgodnie z zaleceniem powinien zwracać uwagę podopiecznemu, aby **nie wykonywał** samodzielnie

- A. chodzenia bez balkonika.
- B. wstawania z krzesła.
- C. zakładania kurtki.
- D. wiązania butów.

Zadanie 23.

Nadrzędnym celem terapii zajęciowej osób niewidomych jest

- A. utrzymanie jak najdłuższej sprawności rąk.
- B. podtrzymanie aktywności sprawnych analizatorów.
- C. łagodzenie dolegliwości somatycznych i napięcia psychicznego.
- D. nawiązywanie relacji, prowadzenie rozmowy i podtrzymanie kontaktów.

Zadanie 24.

Podopieczny uczestniczy w zajęciach ukierunkowanych na wykonywanie złożonych, ale nabytych i rutynowych czynności ruchowych wymagających zapamiętania prostych umiejętności oraz kolejności ich wykonania takich jak ubieranie się. Terapeuta powinien zaplanować te zajęcia w odniesieniu do problemu

- A. apraksji.
- B. aleksji.
- C. atonii.
- D. afazji.

Zadanie 25.

Do realizacji zajęć plastycznych w oparciu o technikę dekupażu należy przygotować między innymi

- A. szare mydło.
- B. folię spożywczą.
- C. tekturę karbowaną.
- D. serwetki papierowe.

Zadanie 26.

W celu utrwalenia prac wykonanych podczas plenerowych zajęć z rysowania pastelami suchymi terapeuta powinien wykorzystać

- A. medium suszące.
- B. grunt malarski.
- C. terpentynę.
- D. fiksatywę.

Zadanie 27.

Terapeuta planuje w scenariuszu zajęcia w systemie stacyjnym (obwodowym). Oznacza to, że

- A. każdy z uczestników grupy wykonuje samodzielnie odmienne zadanie na przypisanym stanowisku.
- B. uczestnicy przechodzą kolejno od stanowiska do stanowiska i wykonują po kolei różne czynności.
- C. każdy z uczestników wykonuje odrębne zadanie w asyście terapeuty na przypisanym stanowisku.
- D. wszyscy uczestnicy wykonują równocześnie tę samą czynność w wielostanowiskowej pracowni.

Zadanie 28.

Podopieczny przyjęty do ośrodka dziennego ma problem z zapamiętaniem imion nowych kolegów i koleżanek. W indywidualnym planie pracy terapeutycznej należy uwzględnić

- A. grupowe muzykowanie okolicznościowe.
- B. zajęcia teatralne z elementami choreoterapii.
- C. gry integracyjne z elementami mnemotechniki.
- D. wspólne oglądanie filmu wybranego w dyskusji.

Zadanie 29.

Celem treningu prowadzonego z uczestnikiem środowiskowego domu samopomocy było opanowanie umiejętności samodzielnego dotarcia z domu do placówki. Którą skalę powinien zastosować terapeuta, aby na przestrzeni roku ocenić stopień samodzielności poruszania się uczestnika w otwartym środowisku?

- A. Folsteina.
- B. Lawtona.
- C. Barthel.
- D. Katza.

Zadanie 30.

Spółeczność środowiskowego domu samopomocy ma podjąć decyzję o przeznaczeniu środków pieniężnych z wygranej w konkursie. W którym wierszu prawidłowo opisano etapy podejmowania decyzji, stosując burzę mózgów?

	Etap I	Etap II	Etap III	Etap IV
A.	Przedstawienie sytuacji do rozwiązania	Przedstawienie kandydatów do zespołu zadaniowego	Wybór członków zespołu zadaniowego	Liczenie głosów i ogłoszenie wyników
B.	Analiza wszystkich <i>za i przeciw</i>	Zaproponowanie możliwych rozwiązań	Głosowanie nad najlepszym rozwiązaniem	Ogłoszenie wyniku głosowania
C.	Przedstawienie sytuacji problemowej	Generowanie jak największej liczby pomysłów	Ocena zaproponowanych rozwiązań	Wybór najlepszego rozwiązania
D.	Ustalenie przeznaczenia środków pieniężnych	Otwarcie dyskusji nad podjętą decyzją	Zaopiniowanie przedsięwzięcia, podpisanie się	Dopuszczenie do udziału w planowanym przedsięwzięciu

Zadanie 31.

Zgodnie z zasadą stopniowania trudności terapeuta powinien rozpocząć pracę z podopiecznym z niepełnoprawnością intelektualną w pracowni witrażu warsztatu terapii zajęciowej od nauki

- A. nałożenia cyny na taśmę miedzianą.
- B. gładzenia taśmy miedzianej.
- C. szlifowania szkła.
- D. cięcia szkła.

Zadanie 32.

Realizując trening czynności samoobsługowych z pacjentem po udarze mózgu, terapeuta powinien

- A. skłaniać pacjenta do używania niesprawnej ręki poprzez podchodzenie do niego od strony sprawnej.
- B. skłaniać pacjenta do używania sprawnej ręki, poprzez czasowe unieruchomienie ręki niedowładnej.
- C. wskazywać pacjentowi rozpoczęcie zakładania koszuli sprawną ręką na rękę niedowładną.
- D. wskazywać pacjentowi rozpoczęcie zakładania koszuli niedowładną ręką na rękę sprawną.

Zadanie 33.

Który z rodzajów treningu terapeuta powinien systematycznie prowadzić z podopiecznym w drugim okresie rozwoju choroby Alzheimera w celu podtrzymywania jego orientacji w otaczającej rzeczywistości?

- A. Trening poruszania się komunikacją miejską na wyuczonych trasach.
- B. Trening podstawowych czynności samoobsługowych.
- C. Warsztaty z obsługi komputera i Internetu.
- D. Warsztaty radzenia sobie ze stresem.

Zadanie 34.

Które z poniższych twierdzeń prawidłowo określa warunek wskazany dla wzmocnienia pozytywnego stosowanego w celu motywowania podopiecznego do udziału w zajęciach terapeutycznych?

- A. Forma wzmocnienia powinna mieć charakter materialny.
- B. Forma wzmocnienia powinna być uzgodniona z podopiecznym.
- C. Wzmocnienie powinno nastąpić jak najszybciej po oczekiwanym zachowaniu.
- D. Wzmocnienie powinno nastąpić jedynie, gdy oczekiwane zachowania powtórzą się kilkakrotnie.

Zadanie 35.

Podopiecznemu, u którego pojawiają się reakcje alergiczne na różne rodzaje farb i klejów, można zaproponować udział w zajęciach terapeutycznych z zastosowaniem

- A. dekupażu.
- B. origami.
- C. kolażu.
- D. ebru.

Zadanie 36.

Rehabilitant zalecił podopiecznemu po urazie mózgu ćwiczenia kinezyterapeutyczne polegające na wykonywaniu ruchów naprzemiennych z przekroczeniem osi długiej ciała typu prawa dłoń do lewego ucha i odwrotnie. Mają one na celu przede wszystkim rozwijanie i wzmacnianie

- A. współpracy półkul mózgowych.
- B. ogólnej wydolności fizycznej.
- C. zmysłu propriocepcji.
- D. poczucia równowagi.

Zadanie 37.

Które czynności zawodowe terapeuty zatrudnionego w szpitalu psychiatrycznym wymagają zgody ordynatora oddziału lub innych osób odpowiedzialnych za pacjentów?

- A. Przedstawienie i zatwierdzenie dziennego planu pracy terapii zajęciowej.
- B. Przygotowanie środków i materiałów niezbędnych do pracy terapeutycznej.
- C. Zgłoszenie zastrzeżeń dotyczących stosowanego leczenia farmakologicznego.
- D. Ustalenie listy pacjentów mogących wyjść na spacer z terapeutą poza teren szpitala.

Zadanie 38.

Który zestaw materiałów i narzędzi musi uwzględnić w wyposażeniu pracowni terapeuta, planując zajęcia z techniki patchwork?

- A. Medium do spękań, klej wikolowy, farbę akrylową.
- B. Cynę, szlifierkę, fragmenty kolorowego szkła.
- C. Maszynę do szycia, kawałki tkanin, wykrój.
- D. Wosk ceramiczny, zaprawiacz, angoby.

Zadanie 39.

W regulaminie pracowni krawieckiej **nie powinno być** zapisów dotyczących

- A. zachowania dyscypliny pracy i odpowiedzialności za sprzęt.
- B. przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.
- C. przestrzegania zasad współpracy i komunikacji w grupie.
- D. opisu wykonywania czynności kroju i szycia.

Zadanie 40.

Aktualizując dane osobowe uczestnika zajęć w ośrodku wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w kwestionariuszu osobowym obowiązkowo należy umieścić

- A. cele terapeutyczne zgodne z treścią orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.
- B. informację o dochodzie przypadającym na członka gospodarstwa domowego.
- C. klauzulę zgody na przetwarzanie danych zawartych w kwestionariuszu.
- D. szczegółową charakterystykę relacji rodzinnych i opis sieci wsparcia.